

Opinie - De mercuriale van de Procureur-Generaal van Antwerpen : een zorgwekkende evolutie (25.9.11)

In zijn mercuriale van 1 september jl., uitgesproken te Antwerpen, veroordeelt Procureur-Generaal Yves Liégeois het Belgisch politiek bedrijf, dat hij kenmerkt als een schilderij dat steeds lelijker wordt. Hij hekelt het politiek immobilisme, de anarchie en gewaagt zelfs van het einde van de democratie. Aldus een gemeenschappelijk communiqué van de l'Association Syndicale des Magistrats en Magistratuur & Maatschappij.

Het is natuurlijk waar dat er heel wat fout loopt in het gerechtelijk landschap. Terecht stipt de mercuriale aan dat boetes niet correct worden geïnd, gerechtsdeskundigen niet tijdig worden betaald enz. Dat zijn belangrijke pijnpunten en men kan de lijst gemakkelijk vervolledigen

Maar na deze inleiding volgden de woorden van Advocaat Generaal Piet Van Den Bon. Diens stellingen doen huiveren waar hij de wijze waarop asiel en migratie worden georganiseerd aanduidt als de gevaren voor ons land en onze democratie.

Terwijl het thema de strijd tegen de sociale fraudes was, gaan de mercuriales op werkelijke kwesties zoals de schijnzelfstandigheid, de aansprakelijkstelling voor onderaannemers of de misbruiken van het vennootschapsrecht niet in.

De overheersende sfeer van de mercuriale is zelfs apocalyptisch; zij zaait angst. Het signaal is dat migratie en asiel hét probleem zijn dat de democratie doet wankelen.

De mercuriales beschrijven niet op technische wijze wat op juridisch vlak fout loopt. Zij hebben integendeel vooral een emotionele lading. Hét signaal dat overblijft is: "het land zit vol. er zijn te veel buitenlanders". En misschien zelfs: "eigen volk eerst" ?

Het discours berust echter op verschrikkelijke gemeenplaatsen. Zonder enige nuance of onderscheid, handelt de mercuriale over asielzoekers, mensen zonder papieren, Europeanen en mensen die beroep doen op familiehereniging

AMS en M&M zijn bijzonder bezorgd over deze tekst die voorgelezen werd bij de opening van het gerechtelijk jaar. De vertegenwoordigers achten zich bevoegd om een politiek discours te voeren, een discours dat niet gebaseerd is op wetenschappelijke teksten, en vol staat van gemeenplaatsen en onjuistheden op het politieke vlak. Men doet bijvoorbeeld geloven dat vreemdeling van de ene dag op de andere werkloosheidsuitkeringen kunnen genieten, zonder ooit gewerkt te hebben, terwijl de realiteit helemaal anders is.

De mercuriale heeft het over fraude door vreemdelingen, maar blijft oorverdovend stil over fraude door Belgen. Het lijkt wel alsof alle sociale en fiscale fraude voorkomt van vreemdelingen.

De teksten bevatten echter geen cijfermatige of juridische grondslag om de argumentatie te ondersteunen. Er wordt niet verwezen naar wetenschappelijke studies. De mercuriale gaat niet in op de pijnpunten in de wetgeving en hoe daaraan te remediëren. Er kunnen nochtans heel wat maatregelen genomen worden om de grote sociale fraude te bestrijden. De mercuriale gaat daar niet op in. Nochtans werden in het recente verleden ook goede maatregelen genomen, bijvoorbeeld door de samenwerking tussen de sociale en politionele inspectiediensten te verbeteren.

Deze mercuriale is geen gebruikelijke toespraak naar aanleiding van de opening van het gerechtelijk jaar. Het is ene discours dat politiek geïnspireerd is. Dit is geen toespraak van justitie of van de magistratuur.

L'Association Syndicale des magistrats en Magistratuur & Maatschappij zijn voorstanders van een open debatacultuur voor magistraten, voor wat zaken betreft die betrekking hebben op het functioneren van het gerechtelijk apparaat : toegang tot het gerecht, het functioneren van

rechtbanken, het parket enz. Een publieke toespraak heeft altijd een politieke lading. Zij moet daarom beargumenteerd worden en mag niet verward worden met politieke propaganda. Het kan echter niet dat stereotype denkbelden verspreid worden ; dat is niet verenigbaar met de waardigheid van de magistratuur.

Zoals de stafhouder van de Franstalige Orde van advocaten van Brussel, betreuren wij deze aantasting aan het imago van een neutraal en onpartijdig Openbaar Ministerie.

Pierre IEFranc, Magistratuur en Maatschappij
Hervé LOUVEAUX, Association Syndicale des magistrats